

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Társas munka, kaláka

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☒ agrár- és
élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki
megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Apátfalva település

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

„A kaláka a legismertebb társas munkák egyike, amelynél a közösség tagjai ... szívességből vagy kölcsönösségi alapon munkát végeznek, s amelynél a segítők együtt, egyszerre, társaságban, s rendszerint szórakozással ... egybekapcsoltnak dolgoznak.

A közösség ... tagja ... visszahívhatja a megsegítettet, s az a munka visszaadását, a kalákában való részvételt köteletségének tartja. A kalákáknál éppen az önkéntes jelleg miatt kap nagy szerepet a szórakozás.

A kaláka elnevezés Erdélyben és a vele határos K-mo.-i részeken ismeretes. Ismert a segítség elnevezés is. A kalákák a legtermelékenyebb munkaszervezeti formák között foglalnak helyet. A közösség ugyanis a rosszul dolgozót, hanyagot megszólja, s ha nem végez jobb munkát, legközelebb nem segítik ki, nem mennek el hozzá dolgozni. ... kalákába ezért a legmunkaképesebb, a legkülönb családtagjaikat küldik, hogy a családra ne hozzon szégyent. ... Ezzel magyarázható, hogy a kaláka a nagyobb dunántúli és az alföldi településeken – a házépítést leszámítva – már a múlt században kezd háttérbe szorulni, gazdasági súlyából veszíteni, s legfeljebb bizonyos társadalmi rétegeken belül, azonos vagyoni helyzetűek között van valamelyes jelentősége.” *Magyar néprajzi lexikon*

Kaláka munka

„A szívességi, kaláka munka alapvető jellemzői, hogy ellenérték nélkül, szívességi alapon, segítségképpen zajlanak, családi köteléken, rokoni, jószomszédi, baráti kapcsolatokon alapulnak. ... Tipikusan egyszeri, alkalmi jellegű, néhány órás munkákról van szó. A munkakört nem határozzák meg, a segédkezők bármikor elhagyhatják a helyszínt, pihenhetnek; érkezésük is belátásukra van bízva. Manapság is gyakran előfordul, többnyire kisebb közösségekben, főként mezőgazdasági, alkalmi jellegű idénymunkáknál (pl. szüret).

Gyakran tapasztalható ilyen jellegű munkavégzés a családi házak építése során szükséges segédmunkálatoknál, illetve a családi vállalkozás keretében folytatott kereskedelmi tevékenység során. Ezek a munkavégzések általában néhány órát, illetve 1-2 napot (tipikusan szombat-vasárnap) vesznek igénybe. Ha valaki hosszabb időn át (heteken keresztül, hétköznapokon) dolgozik a foglalkoztatónak, nem életszerű, hogy ingyen, szívességből

dolgozna. Az elvégzendő munka sürgőssége, rövid időtartama nem alapozza meg a szívességi munka elfogadását.” Szerző: Adó Online, dátum: 2010. október 4., rovat: Cégvilág

kaláka (főnév)

„1. Tájszó: Közös munka; falusi dolgozók önkéntes, segítő szándékú alkalmi összeállása egyes munkák (aratás, házépítés) közös, kölcsönösen ingyenes elvégzésére. A kaláka hol itt, hol ott végzi el a munkát. A faluban a házak többsége kalákában készül.

2. Tájszó: Munka utáni vigalom, amely a közösen végzett munkát követi. A gazda ezzel hálálja meg a kapott segítséget. A kaláka vidám mulatozássá vált. A munka utáni kalákán minden segítő részt vesz.” *A magyar nyelv értelmező szótára*

A három kiemelt szócikkben benne van a kaláka minden fontos jellemzője, melyek a következők: **önkéntes, ingyenes, kölcsönös, humanista segítségnyújtás**. Nem tévesztendő össze a feketemunkával, már csak az ingyenesség miatt sem.

A kaláka egy ősi szokás, de az utóbbi ezer évben a keresztény népi kultúrának is szerves része lett. Társadalmi hasznossága vitathatatlan, a hagyománytisztelet részévé vált.

Olyan társadalmi munka, melynek értékét, hasznosságát az elmúlt társadalmi rendszerek, is elismerték, támogatták, propagálták, sőt néha a benne résztvevőket kitüntették, példaképpül állították a társadalom többi tagja elé. Fontos a közösségi munka, támaszt, biztonságot sugárzó és adó ereje.

A közösség tagjai tudták, hogy krízishelyzetben a csoport tagjai ki fogják segíteni, összefognak, nem engedik „elveszni, összeomlani”, hiszen segítő kezet nyújtanak, és ott lesznek mögötte. Nem csak elméletileg, nem csak lelki támaszt nyújtva, de ha kell, fizikai munkát is végeznek a bajbajutottnál. A kaláka jósorsban, hétköznapiakban is szerepet kapott, amikor gyorsan kellett valami nagyot csinálni, amihez segítség is kellett.

Ez a munkaforma épített a helyi közösségekre, azok fenntartó erejére, összetartására. Népünk településünk fennmaradásában, háborús rombolások, tűzvészek, természeti katasztrófák (árvíz, földrengés, vihar) okozta károk helyreállításában.

A helyi identitást, lokálpatriotizmust erősítette.

Apátfalvi sajátosságai: Hasznos közösségformáló tevékenység:

a, kulturális:

- társasági viselkedés (szocializálás),
- közös csoportos szórakozás,
- mesemondás, anekdoták,
- társalgás, beszélgetés.
- népzene, népdal, közös nótázás, néptánc,
- történetek mesélése helyi emberekről, „pátfalvi mesék”, eseményekről (háború)
- fiatalok közötti ismerkedési lehetőség.

b, szakmai:

- ismeretek átadása,
- házépítés, kerítésépítés,
- kézművesség: favágás, kaskötés,
- mezőgazdasági munkák: időjárástól függő, és megfelelő időben elvégzendő
- idénymunka közös elvégzése: aratás, szüret, szénagyűjtés, betakarítás, disznóvágás,
- kútásás,

c, gazdasági:

értékteremtő, közös munkavégzés, gyökéregyelés, szedés, csomózás, „pucolás”, kötés,

d, szolidaritás a rászorultakkal:

betegek, idősek, hadiözvegyek, hadiárvák, bajba jutottak, rokkantak, magatehetetlen betegek segítése. Családfő elvesztése (baleset, háború, hadifogság) esetén úgy a hadiárvák, hadiözvegyek, mint a támasz nélkül maradt idős szüleik segítése. Épp úgy természetes tevékenysége volt falunk lakosságának, mint az elhunyt eltemetésében (sírás) való részvétel.

Apátfalvi sajátosság volt a gyökértermesztés. Úgy mondták tréfásan, „Apátfalván csak a plébánosnak és a patikusnak nincs gyökérföldje, másnak mindenkinek van.”

Mivel a gyökér felszedése csak kézi munkával végezhető feladat volt, így 20-25 embert kellett egy alkalommal összeszervezni, mozdítani.

Egy gazdának egy napon szedték fel a gyökerét, melyet traktor húzott ki a földből. Mindenkinek egyenlő (7-10 lépésnyi) területet méretek ki, abból kellett kiszednie a kiemelt gyökereket, megtisztítani a földtől, és ládába pakolni. A traktor körkörösén haladt a terület két szélétől befelé. Reggeltől kb. délután 2-3 óráig tartott egy terület kiszedése. Majd a pótkocsira felpakolás, és a gyökér hazavitele. Egy napra 20-25 munkást kellett összeszedni. Mivel a faluban mindenki ezzel foglalkozott, mindenkinek szüksége volt segítségre. Ezt kalákában oldották meg. Segítőket a családból, az utcából és a munkatársak közül találtak.

A felnőttebb gyerekek is besegítettek a munkába. Minden gazda felírta, melyik családból hány fő jött, neki is annyi személyt kellett állítania viszont. Pénzt senki sem adott, nem kapott, csak a segítség számát kellett megtartani. Mindenki becsületesen dolgozott, senki sem akart szégyent vallani. A gazda pálinkát, likőrt és kávékat adott a munkásoknak. Ennivalóról mindenki magának gondoskodott. Amikor kedvezett az idő jobb volt szedni, de ha esett a hó, eső, akkor is erőltették, mert a következő hétvégére mindenki máshova volt elállva.

Hasonlóképp volt a gyökérpucolás is. Ez már könnyebb munka volt, mert „ülve lehetett végezni”, oda is elszegődtek segítségbe is, s majd visszasegítették, ha az ő gyökereiket adták el.

Ez így ment kb 2000-ig, amíg mindenki termelt gyökeret. Amikor már nem érte meg, nem volt olyan nagy az anyagi haszon, egyre kevesebben foglalkoztak vele, ekkor már nem működött a kaláka, romániai napszamosokat alkalmaztak.

Hasonlóképpen kalákában szerveződött a lakodalom is. Ez is mindaddig működött, amíg minden család tartott lakodalmat, amíg a fiatalok megesküdték. Miután 2005 körül divat lett a szingliség és az összeköltözés, megszűntek a hagyományos paraszti nagy lakodalmak, felbomlott ez a rendszer, már nem lehetett az ingyenes, kölcsönös segítségre építeni.

Mit csináltak a lakodalomban, kalákában? (nem fizettek a feladat ellátásáért, hanem majd visszasegítették): csigatészta készítése, üst, üstház kölcsönadása, tyúkot adtak, süteményt sütöttek, (tapsiben mérték a süteményt) felszolgálták a vacsorát.

Segítettek házépítésnél is, amiben csak tudtak. A szilvásban szüretkor, gyümölcszedéskor, kukoricatöréskor, fosztáskor, disznóvágáskor.

Ezek a segítségek addig tudtak működni, amíg hasonló volt a csoport életmódja, amíg azt a tevékenységet mindenki végezte. Községünk lakóinak többsége a termelőszövetkezetek megjelenéséig (1950-ig) mezőgazdaságból (földművelés és állattenyésztés) élt évszázadokon át. Az 1900-as évek végére már csak a háztáji gyökértermeléshez használták a kalákát, mint munkamódszert. Egyes tevékenységek, pl. cserepelés, gyümölcszedés még ma is kalákában végeződik. A kalákához az is kellett, hogy szeressenek dolgozni. A mai világban, sokan a saját dolguk elvégzése helyett is inkább fogadnak valakit, pénzért megcsináltatják, nemhogy elmenjenek másnak fizikai munkát végezni.

A megye lakosságának kb. 80%-a évszázadokon át mezőgazdasági termeléssel foglalkozott, így Apátfalva népe is. A mezőgazdasági termelés (földművelés) idény jellege miatt, - a kalákában végzett közösségi társas munkának – a ház építésekor volt még nagy jelentősége. A múltban – és remélem – ez a jövőben is megmarad ÉRTÉKKÉNT nemzeti karakteréhez híven, a „józan paraszti észjárással” gondolkodó lakosságnak. Nem csak a gazdasági helyzet, (szűkös anyagi lehetőségek, pénz) de a megfontolt előre látás, (pontosabban előre nem látható kockázatok) miatt „önerős”, kalákában végezhető otthonteremtésre (lakóházépítésre) törekedett. Hisz az önellátás (öngondoskodás) évszázadokon át, a génjeiben öröklődött. Aki nem így cselekedett, az elpusztult. Mindenhez értő, őseitől örökölt, illetve saját tapasztalati tudása, szakmai ismerete, szorgalmassága és munkabírása erre készítette. Értettek sok-sok más egyéb mellett a vályogvetéshez, vert fal készítéshez, tapasztáshoz és a meszeléshez a nád vagy zsúpszalmával való tetőfedéshez, kemenceépítéshez.

Több idős apátfalvi emberrel az elmúlt évtizedekben beszélgetve- úgy gondolták:

Az 1920-as évekig - a fix kamatozásra felvett hitel jó volt, hisz a nagy infláció (1920) korona - pengő) idején, egy garabolynyi tojással ki lehetett fizetni az összes adósságot.

De az infláció és a gazdasági jogi erőfölénnyel élő és visszaélő, vagy a bankárok által egyoldalúan változtatható kamat miatt a tartozások kamatainak visszafizetésének nagy a kockázata. Hisz egy előre nem látott esemény, kereső családfő vagy családtag tartós betegsége, baleset miatti rokkantsága, halála, munkanélkülivé válása, vállalkozásának csődje mindent megváltoztat.

A mezőgazdaságban élőknel természeti csapások sorozata vagy halmozata: aszálykár, jégeső, tartós esőzés, fagykár, árvíz, haszonállatok, jószágok betegség miatti elhullása, villámcsapás, árvíz, gazdasági világválság (1930) irányított társadalmi változások, államosítás, padlássöprés, nagymértékű infláció, háborús rombolások, meghiúsították a hitelek törlesztését. Sőt az ingatlanra fedezetül tett jelzálog miatt teljesen nincstelenné és földönfutóvá válhatott az ember.

Ezért tartották inkább biztonságosnak, és hosszú távon kifizetődőbbnek a kalákában történő munkát, főleg a kockázatok csökkentése miatt. Mindenki tudta, kinek milyen munkával tartozik, jelentkezett, ha segíteni kellett.

Példaértékű utódaink számára is ősünk ebbéli szokásrendje. Megmutatta a közösségi értékteremtés és fenntartás erejét, úgy jó mint rossz sorsban.

Így egymás – ingyenes – segítségével, kamatteher, kezelési költség, hitelbírálati díj tranzakciós illeték, egyes esetekben ÁFA nélkül, - kalákában – már évszázadokkal ezelőtt megvalósultak a mai törekvések:

kézpénzforgalom csökkentése, adminisztráció csökkentése, adócsökkentés, „rezi” és egyéb járulékos költségek csökkentése.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A hagyományos paraszti gazdálkodás, mely apátfalva lakosságát régtől fogva jellemezte, nagyon emberi munkaerő igényes, különösen az 1800-as évektől, az 1950-es évekig. Az apátfalviak pedig a jó haszon reményében nagyon dolgozók voltak, mindent elvégeztek,

A tsz mozgalommal, a villamos áram bevezetésével, és az árammal hajtott gépek megjelenésével a helyzet nagyban megváltozott, könnyebb lett, nem volt olyan meghatározó szerepe az emberi munkaerőnek. Az apátfalvi faluközösség zárt volt, ez is kedvezett a kalákának.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe.

Szalamia Jánosék házának cserepelése kalákában. 2010.

fotója

Gyökérszedés kalákában Móricz Ágnes

tyúkkopasztás 1964. Vargáné Antal Ilona tulajdona

Apátfalvi lakodalomban

tulajdona

Disznóvágás kalákában Kerekes Andrásné

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést támogató és ajánló levelek:

AJÁNLÁS

Apátfalvi Értéktár Bizottság Elnöke részére

6931 Apátfalva Templom u. 69.

Tárgy: az apátfalvi értéktárba a társasmunka – kaláka felvétele

Tisztelt Elnök Asszony!

A társasmunkák,- ahogy vidékünkön is nevezték, kaláka - az akcióközösség társas, közösségi formája azért jött létre a hagyomány talaján, hogy a közösség tagjai egymásnak segítséget nyújtsanak a munkában vagy a munkafolyamatot meggyorsítsák, ill. a közös munkavégzés során közösségi tudatukat kielégítsék. A társasmunkák szervezetét a közösség tagjainak egymáshoz való vérségi, műrokonsági, lokális, gazdasági és emberi viszonyai alapvetően befolyásolják, de a társasmunkák folyamatában új viszonylatok alakulnak ki. A társasmunkák során az együtt dolgozó egyének mint egyes családok képviselői lépnek fel, s kerülnek kapcsolatba egymással. A családok közötti viszony a társasmunkáknál mindig egyenrangú, sohasem válik a viszony alá-fölérendeltségi viszonyná. A társasmunkáknál éppen ezért sem a pénz, sem az aránytalanul megállapított visszadolgozás mint a végzett munka ellenértéke nem szerepel. Ugyancsak az egyes családok mellérendeltségi viszonyából következik, hogy a társasmunkáknál olyan külső hatalmi kényszer, amely a munkavégző közösséget saját érdekükön kívül eső munkavégzésre szorítja, nem érvényesülhet. Mindezek a kritériumok a társasmunkákat elhatárolják a feudális és kapitalista társadalomban keletkezett alá-fölérendeltséget mutató munkaszervezeti stílusoktól. Az egyszerű kooperációtól (amely mellérendeltségen alapuló munkaszervezeti alapforma) viszont az határolja el, hogy a társasmunkákban az ismétlődés és rendszeresség egy magasabb foka található meg. A társasmunkákat abból a szempontból, hogy miért keletkezik a munka társas formája, három nagyobb csoportra osztjuk: *1. Gazdasági szükség következtében létrejött társasmunkák:* azért keletkezik, mert egyetlen család saját munkaerejére támaszkodva nem végezheti el egyedül a munkát. Ez alkotja a társasmunkák zömét (pl. hordás, aratás, házépítés stb.). – *2. Szórakozás miatt létrejött társasmunkák:* a közösség azért hívja létre a munkafolyamat társas formáját, hogy közben szórakozási igényeit is kielégíthesse (pl. kukoricafosztás, fonás stb.). – *3. Rituális célokat elősegítő társasmunkák:* azért keletkezik, hogy a közösségek érdekében a társasmunkákban részt vevők a természetfeletti lényeket befolyásolják, vagy valakit tagjai sorába fogadjon a közösség, ill. a közösség tiszteletét megadja valakinek (pl. temetés, lakodalommal kapcsolatos munkák stb.)

Mint múzeumigazgató, és mint néprajzkutató mindenképp javaslom a társasmunka – kaláka felvételét az Apátfalva Értéktárába.

Makó 2020. február 16.

Szikszai Zsuzsanna igazgató

Ajánló levél

A közös munka- KALÁKA javaslata az Apátfalvi Települési értéktárba

A kaláka szép hagyományunk, mely napjainkra kikopni látszik a társadalomból.

Eredete az ómagyar időktől ismert, kala (összejön), kalakkal (összefog) formában.

E tevékenység életre hívója a szükség, melyet gyorsan elvégzendő, nagy erőt, sok kezett igénylő munka hív életre. A kaláka történhet meghívásos alapon, amikor a gazda keresi a segítséget olyan munkához, amit szűk családi körben nem tud, vagy fizetéses megbízással nem akar, nem bír elvégezni, elvégeztetni. Ilyen a régi aratás, a ház építés egyes folyamatai (cserepelés, kerítés építés). Egyszeri munkák, melyeket többen szívügyüknek érznek, vagy a jó emberi kapcsolatokból, célszerűségből (lehetséges visszasegítés), netán tartozásból végeznek.

Alapvető sajátossága a kölcsönösség, melyet a falusi nép számon tartott és elvárt. Fontos követelménye a „hasonszőrűség”, ami ebben az esetben azt jelenti, hogy úgy segítünk, ahogy azt magunk is visszavárnánk.

Kikopásának oka, hogy a segítséget kapó nem szeret „tartozni”, az oda vissza segítség mértéke nem mindig egyezik. Továbbá, hogy a társadalom a technikai vívmányaival és annak megfizethetőségével részint lehetővé teszi, hogy az ember egyre kevésbé „szoruljon rá” rokonai, ismerősei, barátai, szomszédjai segítségére.

A kaláka szépsége, hogy a gazda örömét és háláját kifejezheti, a segítőkkel való kapcsolata szorosabbá válik, azokat igyekszik az „ingyen” munkáért cserébe minden földi jóval ellátni (étel, ital).

Nagyobb munkák után akár zenével, mulatsággal, házavató eseménnyel örvendezteti meg fáradt jóakaróit. A kalákázás jó példa arra, hogy az egyébként önmagában esendő egyén közösségben mennyivel nagyobb tettekhez tud hozzájárulni. Okosan szervezve és vezetve az összedolgozó közösséget megnyilvánulhat, hogy az egymásért végzett munka megsokszorozza a résztvevők erejét, jó érzéssel és elégedettséggel tölti el azokat.

Egy gyakorlati történettel is szemléltessem, miként valósul meg egy ilyen esemény, a sajátomat írom hát le. Önálló életem kezdetén feleségemmel vettünk egy kis paraszt házat, melyet minden évben javígtattunk újígtattunk. 8 év után eljött az ideje, hogy a tetőhöz is hozzájáruljunk(2010-ben). Megvettük a faanyagot, a cserepet és minden kiegészítőt. Hobbim folytán az új tető anyagát a földön leszabtam, csapoltam, kialakítottam. Ez jól ment a párom segítségével. Augusztus lett, mire összejött a segítség, szabadidő, anyag leszabása. Azon a nyáron rengeteget esett az eső és egy hetet ígértek szárazra. Belekezdünk. Lefele még gyorsan ment, egy nap elég volt hozzá 5-6 embernek. Csúnya is volt a házunk feje, nem volt rajta kalap. Sűrűn mondtuk a miatyánkot, hogy az idő kibírja. (az ember ilyenkor érzi megszorulva magát). Még 5 nap 5 ember, felfalazás gerenda szarufa, tető, lécs és sok-sok kopácsolás, fűrészelés, fent volt az új fa. Egy napunk volt az ígért esőig! Már a zabszem sem fért be mire elérkeztünk a cserepeléshez. Voltak ott rokonok, szomszédok barátok, sokan akikkel jóban voltunk. Csak úgy szaladt fel a cserép. Közben az asszonyok adták a védő italt serényen, sülték a húsok, illatoztak a sütemények. Mire felkerültek az utolsó cserepek is elkezdett „szemetelni” az eső.

Végül nagy terhektől szabadulva, jól elfáradva ácsingóztunk- üldögéltünk a csurgáson belül és tömtünk magunkba egy kis étket, hogy pótoljuk az elveszett erőt. Felejthetetlen volt, hogy

mennyi szorgos kéz tevékenykedett azért, hogy a mi otthonunk újra védve legyen az időjárás viszontagságaitól. Remélem, az élet lehetővé teszi, hogy viszonzzuk a kapott segítséget! Ezen érvek alapján javaslom a helyi értéktárba felvételre a kalákát, közösségi munkát. Apátfalva, 2020. 02. 17.

Tisztelettel: Szalamia János Apátfalva,

Ajánlólevél a kaláka települési értéktárba vételéhez

Az utcánkban 2018-ban kigyulladt egy jó ismerősünk háza. Éjjel történt a tüzeset, de már ekkor is mindenki a segítségükre sietett. Bár már mindenki aludt mikor megtörtént, de tíz percen belül mindenki ott termett, hívták a tűzoltókat, akik kisebb késedelem után ideértek. Miután eloltották a tüzet nagy szélvihar kerekedett, ezért a család egy része nálunk húzta meg magát. Adtunk nekik ruhákat, hogy ne fázzanak mivel vissza akartak menni a romokhoz. A tető teljesen leégett, csak néhány gerenda maradt épen. Még az éjjel az egyik szomszéd kosaras emelője segítségével kamionponyvákkal takarták le szomszédok a tetőt a teljes beázás ellen. Másnap reggel is mindenki ott volt, hogy segítsen. Reggel én is betértem megnézni őket iskolába menet, majd mikor jöttem haza mentem hozzájuk. Délutánra már az önkormányzat traktora is munkálkodott és sok barát, munkatárs segített nekik a törmelék kihordásában. Valaki a traktorát vitte, valaki a pótkocsiját adta, hogy minél gördülékenyebben menjen a munka.

A több napig tartó kemény munka, lapátolás, talicskázás sem rettentette vissza az embereket az ingyenes segítségtől. Sokan gyűjtésbe kezdtek, ruhákat gyűjtöttek nekik és pénzt adományoztak. Egy család kezdeményezésére adománygyűjtő koncertet is szerveztek, amin sok pénz összegyűlt a felújításra.

A család egy jó barátja mindvégig ott segített nekik. De a legnagyobb segítséget a tető megácsolásával tették. Az egész tetőt a két család és néhány haver összefogásával megcsinálták nekik.

Én is ott segítettem ahol tudtam, a legtöbb időt pakolással töltöttem, ami épen maradt azokat zsákoltuk be és vittük el. A lovaikat aznap áthozták hozzánk nehogy bajuk essen. Mivel a lovas felszerelések mind odaégték, így mi adtunk nekik kölcsön felszerelést a lovakhoz.

A kaláka olyan közös munka, amiért nem jár pénz, és mégis csinálják. Hihetetlen, de még 2018-ban is történhet óriási baj, veszedelem. De amikor megtörtént, szerencsére a falu nem hagyta őket magukra, hanem a rokonság, haverok, barátok összefogtak és segítettek ki miben tudott. Így csak könnyebb volt nekik talpra állniuk.

Remélem, nem történik többet ilyen szörnyűség, de ha valahol baj lesz, remélem, mindig lesznek sokan, akik ellenszolgáltatás nélkül segítenek. Ez a kaláka lényege. Tehát van bizonyíték, hogy még létezik a kaláka.

A kaláka nagyon jó dolog, javaslom, hogy vegyük fel a települési értéktárba.

Apátfalva, 2020. 05. 07.

Varga Réka Apátfalva,

3. A javaslathoz csatolt fényképek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
A közölt fotókat a tulajdonosok átadták az Apátfalvi Települési Értéktár részére beszkennelésre. Az eredeti fotók visszakerültek a gazdájukhoz, a digitális formát kiadványok készítéséhez felhasználhatjuk.

Vargáné Nagyfalusi Ilona